

ДІЛО

Виходить щодня рано крім понеділків.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:

Львів, Ринок 18, II. пов.

Конто почт. ш. 26.728.

Адреса тел.: „Діло—Львів“.

Число телефону 261.

Рукописів редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:
місячно 3 00 К.
чвертьрічно 10—
піврічно 20—
цілорічно 40—
у Львові (без доставки):
місячно 3— К.
чвертьрічно 9—
піврічно 18—
цілорічно 36—
в Німеччині:
піврічно 20— М.
цілорічно 40—
За зміну адреси платити ся 50 с.

Ціна оголошень:

Строчка п'ятигова, двошпальтова 40, а надслівні 60, а оновістках 80 с, в редакційній часті і К. Повідомлення про зміна і заручки 100. Некрологія строчка і К. Сталоголошення за окремою умовою. Одн. примірник коштує у Львові 12 с. на провінції 14 с.

Видає: Видавнича Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Вацлав Панейко.

ЗВІДОМЛЕНЕ Ц. І К. ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ з 25. серпня.

ВІЙНА НА СХОДІ.

На кількох відтинках оживила ся боротьба артилерії. Коло Бродів відперто російські стежні відділи.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ.

На височині Красу і коло Горичі крім безуспішних ударів коло Коріто, вчорашній день минав відносно спокійно. Італійські атаки звертали ся передовім на Монте Сан Габріеле. Бригада з Палермо ураз з іншими частинами італійських військ полишила на стегах безчисленну скількість жовнів забитих і ранених, а не доказала того, щоби захитати опір зоробних оборонців. Відважні Стиривці 9. курія стрільців особливо відзначили ся в часі оборони. На височині Байліца-Гайліц-Гайт урядили ми нашу оборону по свої лінії, числячи ся з положенням витворення внаслід к боїв на Врх. Неприятель вчора по вальнім гарматнім огни пішов в кількох відтинках наступом на давні нами опущені і сильно ост і новані нашими батеріями становища і посуваючися вперед ударив на дорожнє місце. Аж коло вечера наступила в кількох місцях боева стійність. Число бранців від початку битви до 23. с. м. виносить 250 офіцерів і 8 000 жовнів.

Діяльність летунів є також в 11. битві над Сочею дуже оживлена. В наслідок англійської і французької помочи можуть італ. летуни на усіх точках виступати в многократній перевазі проти наших летунів. Наші летуни сміливо підприємливістю та жертвенною хоробрістю при кожній нагоді на стегах і в боротьбі вивінують чисельні браки. Так від 18. до 23. с. м. струтили ми 12 ворожих летунів, з яких 6 припадає на стежний відділ сотника Брумацького, який побідно вийшов уже з 18 боїв. Наші втрати в тім самім часі вносять одна літак.

ВІЙНА НА БАЛКАНІ.

Не було зміни.

ЗВІДОМЛЕНЕ ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ з 25 серпня.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

В звязи з боями піхоти розвинули ся під Іпері знов живі артилерійські бої. На захід від С Жіліан стринув ся наш відділ, висланий вперед з наступом Англіяців. Відкинувши противника наш відділ виконав свою задачу успішно.

По обох сторонах шляху Іпері Меней Англії сілзувались вдерти ся в на де становище; на півн. захід краю ліса в Герентат вони відступили наші лінії трохи взад, зрештою відперто їх з втратами.

Під Лян у важертій рукозашні відбито сильні відділи противника.

На південь від Вандгій видерли ми Англіяцям хутір Жіймон.

По сильнім арт. підготовленню наступили Французи на наше оборонне становище на півд. фронті міста С. Кантен. По тяжкій боротьбі ворог повсім відперто.

Під Веоденом боева діяльність по обох сторонах Моан знов зросла. На зах. березі Французи рано і вечером великими силами наступали на наші становища. Всі їх наступи відперто з великими їх втратами. Так само не вдало ся їм на правім березі посунути ся з горба 344 в південнім напрямі.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Здовж Двини, коло Скоргоня, Луцка і Тернополь, між Пругом і Молдавою тай в долині Ойтоша часова відживала артил. боротьба. Випади рос. ловецьких команд коло Бродів не вдали ся.

Наради над українізацією судівництва

З'їзд мирових судів німецького судового округу. Відень, 23 серпня 1917.

В Києві відбув ся з кінцем липня з'їзд мирових судів київського судового округу. З'їхало понад 80 людей. Предсідателем з'їзду вибрано предсідателя київського з'їзду мирових судів В. А. Угриновича. Почесним президентом вибрано старшого предсідателя київської судової палати Д. Н. Григорович Барського, для запрошення якого на з'їзд вислано особну делегацію. Крім сього рішено попросити до участі в нарадах з'їзду ще прокуратора судової палати С. М. Чебакова і члена Українського Генерального Секретаріату для судових справ Садовського. Народи над першою точкою програми з'їзду про питанє українізації інституту мирових судів присутні викладають аж до хвилі прибуття секретаря Ради.

Перший із запрошених прибув на з'їзд Садовський, який привітав зібраних від імені Центральної Української Ради, бажаючи їм успіхів в праці для добра України і Росії.

Д. Н. Григорович Барський вказує на важну роль, яку повинен відграти інститут мирових судів в момент загальної перебудови устрою держави. Мирові судії повинні головним добути про удержанє ладу й спокою на місци. Після міністерства війни й морарії, тепер міністерство правосуддя важніше від всіх других.

Потім приходить до слова Садовський, який відповідає на інтерв'ю дотично середників, якими Центральна Рада хоче перевести українізацію місцевого судівництва. Він перш усього заявляє, що органами κραєвої власти Ради й Генеральний Секретаріат стануть що йно тоді, як їх склад буде доповнений представниками національних меншостей на Україні. Тому говорити вже тепер про програму Генерального Секретаріату в судових справах ще передчасно й можна що найбільше говорити про сю програму, яку виробив ще незорганізований Генеральний Секретаріат, я яка за для приваєдних причин являєть ся тимчасовою. Основні принципи сєї програми — зближенє суду до населення й поступення його організації. Ми ніколи не думали, що українізація суду може бути переведена відразу й ми дивимо ся на неї, як на поступенний процес. Страх, який видно у деяких людей, що — мовляв — Рада усуне всіх дотеперішних судових діячів скоплена з воздуха сплетеня. Такого наміру Центральна Рада ніколи не мала. Очевидно, треба, аби судії по степенно познайомились з українською мовою, — мовою більшости населеня. Остаточну програму в судових справах виробить Секретаріат по своїм переустрою й дасть її до перегляду й затвердження Тимчасовому Правительству.

Предсідатель тарашанського з'їзду мирових судів Н. Н. Синькевич підносить, що більшість мирових судів й тепер послуговуєть ся вже в зносинах з населенем українською мовою, та все таки ся мова, а мова, про яку думає Центральна Рада, не одно й те саме. Рада має на думці літературну українську мову, якої мирові судії великоросси мимо її подібности до великоруської літературної мови не знають. Отже том, як би було поставленє питанє про перехід до української мови, як до мови урядової, на якій треба писати судові вирокі враз з мотивами, се було би для більшости дотеперішних судів неможливим й вони мусили би відказати ся ставляти свої кандидатури при наближаючих ся виборах до зрєформованих зєствами мирових судів. Зі згаданих причин нам було би приємно почути заяву предсідателя Центральної Ради про поступенну українізацію суду, — кінчить бесідник.

Д. Н. Григорович Барський: Для нового переходу до української урядової мови в судах правительството мусить покласти певний довгий

речинєць. Поки що нема н. пр. офіційного виданя в їх державних законів на українській мові а се ж преднь головна умова урядованя в суді. Все ж таки мирові судії повинні послуговуватись в зносинах з населенєм по мові тільки українською мовою.

В дальшій часті загальної дискусії Садовський, відповідаючи на різні запити, заявляє, що діловодство в судах буде вести ся не на розговорній, а на літературній українській мові. Тому закн до того прийде, судії можуть послуговувати ся власними перекладами при помочи спеціальних словаршів.

На тім замикаєть ся дискусія про питанє українізації інституту мирових судів.

Послідні вісти про війну.

Відень, 25-го серпня 1917.

Щоби війскам армії над Сочею, воюючим на північ від Горичі дати ліпші босві усліяв, посунено їх взад. В чєтаер ше на старім становищі прийшло до завязих боїв. Наші війска відперли ворога на півд. схід від Врх і в області Водіче. Слїдуочної ночі без перешкод подали ся ми взад. Ворог в п'ятницю рано отворив сильний огонь артилерії і мінометів, а о 10. годині пішов до наступу. Наша артилерія взяла під огонь Італійців, як і вдерли ся в опущені становища.

В полудне ворожі відділи увійшли до гори на півд. схід від Врх. Пополудни стежні відділи посували ся осторожно в східну сторону. Відперто їх на захід від Цаль і Поддєсєд. В п'ятницю перед полуднем зробив ворог наступ на Монте Сан Габріеле. 5 наступів бригади з Палерма, за якими в ночи наступило дальших 12, розondi ся. Проби ворога вдерти ся в наші становища коло Катєріна не вдали ся. На високорівні Красу вчорашній день був спокійніший; так само на мостєвим причілку Тольмайєн і на північ звітати.

На галицьким фронті в чєтвер вєчером російські відділи заатакували наші поляні сторожі на захід від Бродів. Під огнем наших скорострільів ворог подав ся взад, лишавучи вбитих. Так само легко відперто стежі, які висунули ся за Збруч.

БЕРЛІН (В-ольф). Дня 25. серпня. У Фляндрії коло Лян і на східнім березі Моан огонь артилерії зміничив силу. На північ від Ст. Кантен корисні боротьби на поли між позиціями.

На сході нічо важного.

Довкола мира.

БЕРН. (Тьб.) Дневники доносять з Лондону. В низшій палаті заявив Бонар Ляв, що президент міністрів одержав поданє заосмотрєне 221.617 підписами, звиваюче правительството, щоби розпочало мирові переговори. То повідомленє прийнято до відома.

ЛЬОНДОН. (Тьб.) „Exchange Telegraph“ доносить, що льондонські дисиденти вислали петицію заосмотрєну великою скількістю підписів до пави з просьбою о скликанє міжнародної конференції християн усіх обрядів для устійненя услівій, під якими можна би осуягнути справедливий і трєвалий мир.

ІВАНОВИ ФРАНКОВИ

Складки на монумент-портрет приймає Красвий Союз Кредитовий у Львові, — число книжочки шадничої 4,000.

Жертвуйте на Волинські школи!

Невдоволене українських делегатів.

БЕРН (Тхб). „Neue Zürcher Zeitung“ доносить з Петрограду. Постанови тимчасового правління, які компетенції У. Ц. Р. піддають тільки 5 провінцій з не 9, як того домогалися представники України, викликали серед українських делегатів велике невдоволене. Делегати невдоволені різном тим, що Генеральний Секретаріат України, який мав скластися з 14 міністрів, буде мати тільки 9 відділів. Тимчасове правління відмовило також українським владам признавати законодавчої власти.

Резолюції У. Ц. Р.

ПЕТРОГРАД (ПТА). По прийнятті звіту Українського Генерального Секретаріату про переговори з тимчасовим правлінням в справі організації того ж Секретаріату, як також що-до інструкцій уділення йому дня 17 с. м. тимчасовим правлінням, приняла У. Ц. Р. ухвалу, в якій між иншим каже: Виходячи з точки погляду, що є коначною річю, щоб звернути увагу тимчасового правління з цілою рішучістю на те, що його інструкції з 17. серпня протвляють ся порозумінню між тимчасовим правлінням і У. Ц. Р., порозумінню, яке єдино може служити підставою для приготування української автономії, українських установчих зборів і установчих зборів цілої Росії, дальше бажаючи, щоб запровадити на Україні без печенства і порядку і щоб зміцнити добуток революції, уважає У. Ц. Р. своїм обов'язком: запропонувати членам Генерального Секретаріату нову інструкцію в цілі затвердження її тимчасовим правлінням дальше поручити виконуючому відділові У. Ц. Р., як також Генеральному Секретаріату впрацювати статут, який урівняльний би відношення між Радою і Секретаріатом, переказати тому останньому впрацювати ряд проєктів законів, а саме в kwestіях: робітничих, аграрних, заосмотреня в харчі, публичного навчання; вівзвату правління, щоб занепо ся питанням „війна або мир“ і питанням кари смерті, щоб приступило зваряд до приготування праць в цілі скликання української конституанти і конституанти для цілої Росії і звернути увагу всіх народностей на Україні на браки в інструкціях, щоб післяти відозву до робітничих мас України, аби зорганізували боротьбу за свої інтереси і згуртували ся коло Української Центральної Ради.

Переговори в справі висилки японських військ до Росії.

БЕРН (Тхб). Після донесень париських днівників ведуть ся дійсно переговори в справі висилки японських військ до Росії. Супроти великих труднощостей такої єспедиції не запало дотепер ще ніяке рішення.

500 мільонів шкоди.

БЕРН. Пресова агенція доносить з Атен. Шкоду спричинену пожежою в Солуні обчислюють на 500 мільонів.

Димісія Винниченка?

Львів, 25. серпня 1917.

„Neue Fr. Presse“ доносить: Після телеграфічної відомости, яку одержав пос. Микола Василько з Києва через Стокгольм відбуло ся в Києві дуже бурливе засідання Української Центральної Ради.

На тм засіданні представники українських соціальних демократів і національних меншостей (Подляків, Жидів) поставили внісене, щоб листу членів українського міністерства предложити тимчасовому правлінням в Петрограді до затвердження. Проти того заявляли рішучо українські соціалісти-революціонери, які взагалі відкидали всякий компроміс з тимчасовим правлінням в Петрограді.

Більшість Центральної Ради заявила ся проти внісена соціальних демократів а за оцінювальним становищем соціалістів-революціонерів і в той почини президент українських міністрів Винниченко вніс свою димісію.

Генеральний секретар України уступив

ПЕТРОГРАД (П. Т. А.) Українська Центральна Рада відмовила взяти участь в конгресі в Москві. Генеральний секретар України в причини ріжничі думок з правлінням уступив. Він буде урядувати до хвилі іменованя наслідника.

Реформа австрійської адміністрації

Самоуправні округи.

Львів, 25. серпня 1917.

Від коли почало ся говорити і писати про державну перебудову Австрії, стали виринати з ріжних сторін ріжні проєкти правно державних і адміністраційних реформ. Недавно тому обійшла всю відніську пресу вістка, що міродатні круги рішили ся на заведення адміністраційної системи національних округів. Про організацію тих округів і правно державне становище поодиноких національностей не писало ся тоді нічого. Заявлять ся, що на думку рішаючих чинників округи мали стати посередними органами між загально-красвими властями і найнижшими адміністраційними урядами, кіннішими старостами.

За ідеєю самоуправних округів побивається сьогодні найбільше німецька соціальна демократія, якої відніський орган „Arbeiter Zeitung“ від певного часу обговорює ту справу чи не в кождім числі. Але заведення адміністраційних о-

кругів розуміє згаданий днівник зовсім инакше, як урядові круги і буржуазні німецькі партії.

Округи — на його погляд — мали би бути зорганізовані з одностайних по можности національних областей на взір швейцарських кантонів. Національна меншість була би боронена окремими постановами. Округи ті не були би органами II інстанції серед адміністраційних властей, тільки найнижшими органами місцевої самоуправи. Управу їх вели би виборні заступники округні, які для той цілі іменовували би постійних урядників. Дуалізм державних і автономних повітових і красвих властей був би знесений. Виборні управителі округів, що анатимуть найкрасше національну, культурну і господарські інтереси своїх областей, беруть у своїх руках всю повноту властей теперішніх державних і автономічних дороговідчуваних урядів.

Такий в головному нарис реформи, вивиданий німецькою соціальною демократією Австрії. Сей проєкт вважає вона незмінним і домагається його негайного переведеня в діло.

Поворот митрополита А. Шептицького.

Львів 25 серпня 1917.

„Neue Lemberger Zeitung“ доносить: Митрополит гр. Анатолій Шептицький, котрий понехав свою подорож до Риму, щоб не пещешкодити мировій акції Ватикану, прибуває в неділю о год. 5.35 рано на західний доріць у Відні, де його повітано українськими організаціями. І неділю обіцяє митрополит ювілей свого 25 літнього священства.

Вплати для Української Центральної Ради.

Відень, 23. серпня 1917.

Київські часописи з 26. липня доносять: До Генерального Українського Секретаріату для фінансових справ приходять вістки, що на адресу деяких державних скарбових урядів на Україні напливають ріжні більш і менші грошеві влати з тим, що в них мають бути призначені на річ Центральної Української Ради. Тимчасом уряди записують їх на загальній державній разунк. Тому Секретаріат звертається до всіх представителів скарбових палат на Україні з домаганем, щоб вони видали своїм підчиненим органам відповідні поручення й звіди жети їх, що всі ці датки на річ Центральної Української Ради від громадянських організацій й приватних осіб не мають бути вписувані до рубрик, а переідані негайно до київської філії державного банку в запискою, що призначені вони для Української Центральної Ради.

Записуйте молодіж до нашої торговельної школи

Нам пишуть: Зріст нашого економічного життя викликав потребу заснованя української фазової школи. яка би для сотк наших кас, крамниць, господарських, промислових і торго-

Дзвін Кирило.

Константин Корніяк допровадив до кінця „руську вежу“, подібну до піраміди на йонський вид, чинадим коштом, а ще до того і прославив спіжевим давонсом.

В 1872 р. розпочав названий Корніяк, Грек з Канаї, член ставропольського братства, багатий купець, державець „руських миг“, а кінцима нобілітований магнат, будову величавої вежі. Роботу коло неї поручив Петрови ді Варб на і Павлови Домініці, Римлянам, значить ся людям, з яких іменами вживуть ся найкрасші львівські будівлі. Будова тривала вісім літ і вийшла гідною шедрого ктатора. В Лозинський каже, що вежа при волосській церкві є одним з найвеличавіших памятників старинної архитетури у Львові, і хто зна, чи не найкрасшою єне сачасовою вежею „на землях давньої Польщі“. І дійсно. З чимсь таким величавим можна стрінути ся хіба у вітчизні Італійських її те рідів. Спершу бракувало їй ще найвишого поверху, добудованого що йно в кінцем XVIII в., а і сама вона була закінчена иншим дехом т. з. метовим. Але вже і тоді зображувала вона ти нову італійську кампанію.

Щедрий фундатор не поперестав на самім тільки побудовано вежі. Він записав рівночасно і чинадим суму на ентузіально її віднову та великим коштом вилати дзвін, що був би гідний такої дзвіниці. Коли вежа вже була побудована і дзвін готовий, почали міські

ставити братству якісь перепони. Незражений син Корніяк звернув ся у сій справі до короля Стефана Баторія, який писавом з дня 28. мая 1850 р. позволив: „sacrae in sacrae iam dedicatio collocare et sine quov s impedimento vel contradictione frui“. З огляду на те витягнути волами велитенський дзвін на верх вежі і з того часу починається ся його паногана над львівськими давонами. Справді гідним показав ся він свого презудного приміщення, але за те і разом з ним мусяв ділати його судьбу доло.

Та не відразу став він королем львівських давонів. Що йно з літими добував він собі широку славу, а припадок хотів, що прийшло ся йому змагати ся з давонами у сусідній Домініканів. Славні то були давони, бо вийшли з доброї львівської робітні, але де їм було рівнати ся з новим соперником. Кілька літ по тм, як давні завис на Корніяк всякій вежі, десь з 1587 р починають ся завязати спори Братства з Домініканцями, які звертаючи ся до магістрату о інтервенцію, жадали, щоб магістрат заборонив давонити у волозькій церкві тоді, коли у них відправляється ся богослуженя. Міські власти рішили, що не вільно давонити в церкві, коли в костелі голосить ся проповідь, а Братству не лишало ся ніщо инше, як з коначности піддати ся приказови. І Братство піддало ся, але не без внутрішнього почутя враженої амбіції.

Кілько дотинків, невмісних жартів та шияклях мусіли витерпіти братчики, а з ними і ціле українське населеня міста Львова від тих, що впадали в лют, кілька разів почули могуті срібні звуки „руського“ велита? Літописи та

устні перекази згадують не про одну таку подію, а всі вони доказують, що в людях, а може навіть і цілі верстви суспільности та народи, що кожду чужу річ, хочби і найвеличавішу старають ся одитим, а часом навіть не конте пристійним дотепом висміяти і олюговити тому тільки, що вона не їхня. Але Кирило не богато робив собі з їх злоби. Мешкаючи в найкрасній палаті, славнозвісний своїм могутим голосом, панував неолодібно над усіми меншими своїми львівськими братами.

Лучало ся, що Ставрополья дочікувала ся також деякої відплати за нарушеня магістрату її давона. Але на таку нагоду мусіла ждати де сятки літ, а саме майже сто літ по справі з Домініканцями. В тім часі, із нагоди смерти міського радника Томицького, зажавав магістрат, щоб в Успенській церкві в разі смерти кождого львівського радника з уряду били у всі давони. У відповідь на се жадане рішило Братство: „Jeżeliby IMP. Magistrat. Bractwo Nasze do tego zwołania dekretem swym przyniewolił za pańszczyzną jakowś miel, aby ci P.P. Bractwa, którzy są od Magistratu na Ratusz Civilis apelowali od jakowego dekretu do KJM. Pana Miściswego, jako niesłusznie ciemiężliwiej serowie Dział się na gruncie Cerkiewnym w Sesji zwykłej A. 1684. die 27. Februar“. Не звісно, як рішила король сей спір. Коли король рішив справу по справедливості, то Братство могло справді мати богаз відплату за рішеня спору з сусідними Домініканцями.

Тимчасом о ласку Кирила треба було заходити ся і на дальше безуспішно. В. Н.

ПРАВДИВІ АТУРГІЧНІ ПРИРОДНІ ВИНА Самороднер Старий

К 670 за 1 л. львоно Стрий
К 750 можна вже замовляти
 - - в посередництві - -

Народної Торговлі Львів

Половина належитості при замовленні решта побрано

вельних спілок та приватних підприємств підготувала фаховою освітою молодіж. Ідучи на зустріч тій народній потребі голодний вивід Тов. Просвіта* у Львові заснував в 1911 р. першу і до н. д. одну на галицькій Україні торговельну школу. Її метою є подати своїм ученикам крім загальної фахової освіти, потрібне до торгівлі і інших фінансових підприємств.

Школу засновано спершу як двокласову, а з новим шкільним роком вводять ся ще і пригтовальну класу, якої задачею буде підготувати до торговельної школи цю молодіж яка не має відповідного шкільного підготовки, а має талант і охоту до науки.

До пригтовальної класу буде ся отже приймати хлопців і дівчат в 15. роком життя, укінченою школою народною, по адовожені вступного іспиту з української мови і рахунків. Успішним прийняти на перший рік в 14 рік життя, 3 класу підліткової, чи середньої школи, або вступний іспит з української, німецької мови, рахунків і природописних наук.

В обсяг науки цієї школи входять крім загально обовязуючих предметів: релігії, української, німецької мови, географії, природописних наук і науки про устрої монархії. Фахові предмети: бухгалтерія, купецькі рахунки, наука про торгівлю і векселі, кореспонденція, конторові праці, товарознавство, а вкінці каліграфія, stenografia, писане на машині і спільництво.

Крім цього устроюють ся при школі окремі пополудневі і вечірні курси для практикуючих вже в інституцій та в загальні очних закладів з торгівельними науками.

Науку ведуть люди з вищим загальним і фаховим освітою: з укінченим філософським і правничим відділом університету, технікою, або торговельною академією та практикою в середніх школах, касовим і купецьким зв'язку. Школа зважана в усякій науковій середині, з новим шкільним роком починається в дуже гарнім і відповідним ділі мешканю в середмісті при зашній площі Домбровського (бічна Хоружина) ч. 7.

Укінчене торговельної школи вступає після законної міністерського розпорядку трилітню торговельну практику, збільши відповідною науки, кваліфікує на урядові каси, спілки, книтоваця при більшим господарстві, та в загальні при всяким приватнім, чи публичнім господарстві підприємстві. Одним словом торговельна школа дає крім загальної освіти, шкільного скоро певний, добрий та незалежний хліб.

Чемаловажною користю з укінчення школи торговельної є можливість уискання права однорічної військової служби.

Д. Коренець.

Успішність папського посередництва

АМСТЕРДАМ (Таб.) Прийшла сюди з Лондону депеша Льюарда Куртнера, який висказує переконання, що мирова нота папи буде мати добрий успіх в справі мира. Богато дневників англійських обговорює мирові змагання папи богато прихильніше, як се можна було читати в телеграмах Райтера.

8-ого ВЕРЕСНЯ 1917.

вдержуємо висилку „Діла“ без виймку всім тим, що до того часу не надішлють передплати.

НОВИНКИ.

Львів, 25 серпня 1917

— Офіційний характер переписки Центральної Української Ради. Голова Генерального Секретаріату Центральної Української Ради В. К. Винниченко звернувся до міністра почт і телеграфів зі впискою в справі безплатної посылки кореспонденції. Вказуючи на момент, що доповнені Центральної Української Ради представниками національних меншостей краю вже порішене питання й що від хвилі сеї угоди вступає в силу постановою Тимчасового Правительства, на основі якої Центральної Рада, Генераль-

ний Секретаріат й його органи набирають прерогатив державних краєвих властей і органів — Винниченко домагається признати Центральної Раді й її органам право безплатної пересилки офіційної переписки й телеграм.

— Український кооперативний банк у Києві. Як повідомляє „Кієв. Мысль“, Український Центральный Кооперативный Комітет одержав від міністерства фінансів потверджений статут Українського Кооперативного Банку. — (Ф. К.)

— З кругів У. С. Стрілецтва пишуть нам: Від двох літ вдержуєт ся у Львові Захист для недужих У. С. С. Заходами Команди Станції і д-ра Б. Озарського, як ординуючого лікаря, згаданий Захист збудувано в якійсь укладженні, потрібним для лічення і опіки недужих стрільців. Через Захист пройшло досі понад 1000 хворих. Які завдяки лікарській опіні і печальності Команди Станції нині знов здорові і дужі. Чимало з них мало нагоду дозволити або покинути свою шкільну чи університетську науку. Та ця гарна інституція даліше не буде могла відповісти своїм зваданям з огляду на недостачу грошових фондів, які вичрпали ся мимо вірцевої адміністрації. Кілька останніх місяців Захист живе з приватних фондів одного — двох добродіїв, які не мають зайвих грошей, а жертвували на ту ціль часті своїх місячних платень, доки могли. На днях не стане і сеї помочи Суспільно-господарному ділу: збереженню здоровля молодого стрільцтва, його вихованню і наущі нехай пособить суспільність, посилаючи свої жертви на книжочку Земельного Банку підпільного у Львові, Підвале ч. 7, з допискою: на Захист У. С. С.

— В справі продовження шкільних зверій. Нам пишуть: Шкільна молодіж яка в минулі році мала до опанованя матеріал з 2 класу, а сего року в наслідок звісних тяжких агроіндустріальних відносин прямо голодувала і лиш завдяки воєнним кухням видержала до кінця шкільного року, піднесла дуже поважно на здоровля. Ученики з біднійших сфер вигладали на весні нові тії, а на вить діти з заможнійших домів вимізерили не до пізнання і часто хорували. Мої оба сини, котрі давніше не отукали в році ані години, зазедужали сего року кількома наворотами, а з інфляцією не могли піднести ся через цілих 8 днів. По такій форсованій праці зачала молодіж фізичний і духовий відпочинок властиво допер в в серпні, коли через відсутність фронту від Львова шезла амораль грозячого наїзду. Дятого вже з сеї причини було би річю вельми пожаданною, щоби шкільна молодіж могла сего року відпочати гроза довше і сяк так скріпати свої дуже слабкі сили до дальшої праці. Крім того є ще друга важна причина, а се та обставина, що принайменше три чверти нашої молодіж помагає на селі при різних роботах; через припізнану весну зачинають ся в деяких околицях доперва тепер живня, отже поміч шкільної молодіж є при загальнім браку робітника прямо необхідна, а майже всіюди 14—17 літні ученики держать дома на своїй голові ціле господарство, бо мати не годна з дрібними дітьми дати собі ради, а батько на фронті, або помер. З сих двох причин уважасмо річю дуже на часі, щоби Рада шкільна краєва, узглядаючи телеграфічні виймовкі відносини, зарядила відсутені початку шкільного року 1917/18 коли вже не до кінця, то принайменше до половини вересня. Сего вимагає і стан здоровля молодіж і добре використане жнив, від яких буде залежати, чи і доки видержимо. Один з батьків.

— З Народної Торговлі, як Союзу господарсько торговельних спілок. Взявасмо всі Спілки торговельні, щоби віднесли ся безпородочно до місцевих ц. к. старостам. Котра Спілка ще до тепер не має приділу цукру до розділу поміж населеня, нехай внесе безпородочно прашенє до ц. к. староства, щоби ц. к. староство поручило повтовим озальням цукровим приділити відповідну кількість цукру догичній Спілці до продажі поміж населеня на споживні картки цукрові.

— Міцність коний котрих реченні подані в оголошенні нинішнього числа, відбудуть ся в окозі перемиської команди військової між 2—10 вересня с. р. 149 с. 1—2

— З вишого музичного Інституту ім. М. Лисенки у Львові, вул. Шашкевича 5. Рік шкільний 1917/18 розпочиеть ся з початком вересня. Вписи відбудуть ся в днях 31. серпня і 1. і 2 вересня від год. 3—6. Правильна наука розпочиеть ся в днем 3 ого вересня. План науковий обіймати буде слідуєчі предмети: Науку: 1) гри на фортеп'яні; 2) гри на скрипці; 3) гри на чельо;

4) гри на дутних інструментах, як флет, кларнет і т. и.; 5) сольового співу і 6) науки теоретичні. Як теорія, гармонія, контрапункт і т. и. Звертаєт ся особливу увагу на ту обставину, що в теперішних оркестрах дасть ся відчувати спричинений айною великий брак граючих на дутних інструментах та що образованє в тім напрямі може неодному забезпечити будучність. Те саме відносить ся і до науки гри на чельо і скрипці. Особливо у нас могло би се бути початком завязаня власної оркестри, без якої наше культурне та музичне житє в будучности не обійдеть ся. Збір чительський той сам, що і в попереднім році (фортеп'яні: В. Барвінський, О. Воллишинова, М. Криницька, скрипка: М. Зина, Е. Перфецький, чельо: А. Вольфсталь, сольові спів: О. Міські Олеска, теорія елементарна: Н. Барвінська, теорія і гармонія: В. Барвінський), доповнений учителями гри на дутних інструментах. Поаветь ся рівнж до відома, що в відділі фортеп'яновім обійме знов науку пані Дарія Старосольська, яка попередній рік перебувала поза Львовом на відлущі. Ближші посягненя дає канцелярія музичного Товариства ім. М. Лисенка, вул. Шашкевича ч. 5. III. пов. що дня в години поподудневих. 2—2

— Вписи хлопців для I, II і III класів ім. Тараса Шевченка у Львові на стрийській дільниці при вул. Длугоша ч. 17 будуть відбувати ся в днях: 29, 30, і 31. серпня і 1. вересня 1917 в школі при вул. Длугоша ч. 17 (партер) кожного дня від години 9—12, перед полуднем і від 4—6 пополудни. Обовязком кожного Українця є посилати дітям лише до української школи. 2—2

ПОМЕРЛИ:

Иосиф Петрушевич, ем. управитель школи властитель реальности в Новиці під Калушем помер в середній липня с. р., пораженій в час шалючої там битви гранатом, в 87 р. життя. Покійний брав в молодім віці як сфшир участь в австрійсько італійській війні 1859 р., а вітак посвятив ся учительству і освіт на стало в Новиці. Тихої і смиренї, вразі, а при ти ширій, характерній і інтелігентній позискав собі найповніше доіре у народа доокрестних сіл і був через довгі роки їх вихователем і правдивим отцем. Його слово і ради були для тамошних людей святі. Заразом був покійний спеціалістом в огорожанстві, удержував в своїм городі школу добрих шеп і ягін, а відстоючи за сю працю много признань з ріжних вистав, причинив ся до поширеня ліпшого садівництва в своїй стороні і до віднесеня її добробиту. Так зійшов зі світа праведник, що ніколи не акусав ся вперед, а за те тихо і тям ревівшею трудив ся для своїх. Хоч час, в котрім Покійний покінчив своє житє, був для села страшний, однак вся громада зібрала ся на похорон і з ширим жалем віддала послідну прислугу.

З Жовківщини.

Нам прислали таку відозву: З новим шкільним роком хотілиб ми прийти з помочю для нашої шкільної молодіж з повіту. Тому задумуємо відчинити в Жовкві українську бурсу. Хоч як ризикований се крок в нинішніх часах нечуженої дорожні — до того у нас нема власної хати, тай з давного майна бурси не лишило ся ніщо ні в інвентарі ні в бібліотеці — ми не відстрашуємо ся, бо числимо на певну і горячу підмогу цілого повіту, числимо на співучасть всього його патріотичного громадянства, яке до часу вибуху війни все так ширю бурсою нашою інтересувало ся.

Переконувати, як потрібно є нині така бурса в повітовім місті, Жовкві, не станемо. Усякий бачить, що нині наш народ в огни, значить, що виратуємо, то буде наше.

Тому подаючи до загальної відомости цілого повіту і всього його патріотичного громадянства, які наші заміри, просимо не для себе і не в своїм імені, щоби українську бурсу в Жовкві признано нині народною потребою і щоби вона як народна пекуча, не відкличча і необхідна інституція була творем цілого повіту, а не одиниць, так що до свого почину, як і що до свого будучого розвою.

Щож маємо робити? На те відпсвїд така: 1) Всю нашу молодіж а повну віддати до української бурси, щоби та молодіж не марнувала ся по невідповідних ставнях. 2) По наших патріотичних громадах уряджувати час в д часу грошеві складки на будову бурси в Жовкві, так само головню тепер, осеню, зібрати і доставити дасваго з наших громад для бурси

